

Notat

27. november 2025

Foranalyse af digital adgang til offentlige løsninger for børns voksenansvarlige herunder sociale forældre

1. Baggrund

I dag oplever en række forskellige familiekonstellationer, som LGBT+familier, sammenbragte familier og plejefamilier m.fl., hvor flere end forældremyndighedsindehaverne drager omsorg for familiens børn i hverdagen, udfordringer i det daglige som følge af manglende digital adgang til offentlige løsninger. Konkret har børns voksenansvarlige uden forældremyndighed ikke automatisk adgang til kommunikation og oplysninger på skole- og dagtilbudsområdet i Aula, ikke adgang til barnets digitale sundhedskort eller adgang til at se sundhedsoplysninger på sundhed.dk mv.

I regi af den politiske aftale om 'en ambitiøs og ansvarlig strategi for Danmarks digitale udvikling' gennemføres der derfor en foranalyse, der skal afdække mulige scenarier for, hvordan børns voksenansvarlige uden forældremyndighed, herunder sociale forældre i regnbuefamilier, kan få lettere adgang til offentlige digitale løsninger med betydning for børnenes og familiernes hverdag. Nærværende notat er en delanalyse, der afdækker det nuværende systemlandskab over offentlige digitale løsninger med betydning for en hverdag med børn og de eksisterende muligheder for digital adgang for børns voksenansvarlige med afsæt i eksisterende lovgivning.

I det følgende gennemgås fremgangsmetoden for afdækning af det nuværende systemlandskab og muligheder for digitale adgange for børns voksenansvarlige, herunder præcisering af målgrupper og afgrænsning af systemlandskab. Herefter præsenteres de nuværende muligheder for at give digital adgang i dag og de overordnede problemstillinger i forbindelse hermed.

2. Fremgangsmetode

De digitale løsninger berørt i nærværende delanalyse er identificeret ved hjælp af rapporterne "LGBT+familier med tre eller fire forældre – Karakteristik af LGBT+familier og en beskrivelse af de udfordringer, som LGBT+familier med tre eller fire forældre oplever"¹ og "Beslutninger i et barns hverdag under en

¹ Vive 2023, LGBT+familier med tre eller fire forældre – Karakteristik af LGBT+familier og en beskrivelse af de udfordringer, som LGBT+familier med tre eller fire forældre oplever": [LGBT+familier med tre eller fire forældre - vive.dk](https://www.vive.dk/da/rapporter/lgbt-familier-med-tre-eller-fire-foraeldre)

anbringelse”² samt i dialog med Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Social- og Boligministeriet, Miljø- og Ligestillingsministeriet Børne- og Undervisningsministeriet, KL og Danske Regioner.

Delanalysens resultater er valideret hos de respektive systemejere og de relevante myndigheder nævnt ovenfor.

Faktaboks: Forældremyndighed og automatisk digital adgang

Et barn kan have op til to forældremyndighedsindehavere. Forældremyndighedsindehaverne har en række rettigheder og pligter over for barnet, som beskrevet i forældreansvarsloven.

Forældremyndighedsindehaverne har via deres registrering i CPR-registeret automatisk adgang til en række informationer om deres børn i offentlige digitale løsninger. Hvis et barn er anbragt, er det i udgangspunktet fortsat forældremyndighedsindehaverne, der har automatisk digital adgang.

I visse tilfælde kan der lukkes ned for digital adgang til informationer, hvis det af de relevante myndigheder vurderes at være i barnets tarv fx af hensyn til at mindske risiko for konflikt, eller hvis der er mistanke om vold.

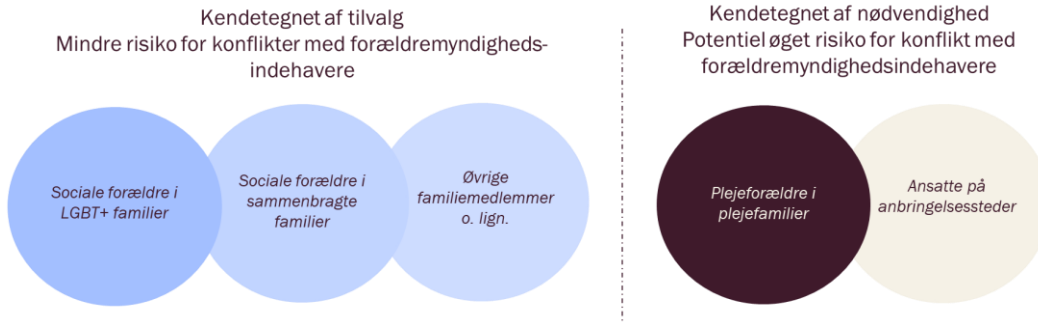
2.1 Børns voksenansvarlige: Præcisering af målgruppen

Ved ”børns voksenansvarlige” forstås alle nære voksne omkring et barn, der varetager ansvaret for den daglige omsorg for barnet, herunder deltager aktivt og tager ansvar i barnets liv. Dette inkluderer ud over forældremyndighedsindehaverne også sociale forældre i LGBT+ familier, sociale forældre i sammenbragte familier, plejeforældre i plejefamilier, ansatte på anbringelsessteder i form af eksempelvis døgninstitutioner og opholdssteder og øvrige familiemedlemmer og lignende, som har en forældrelignende rolle i hverdagen. I praksis kan det være meget forskelligt, hvilke personer, der agerer voksenansvarlige for et barn, og det vil bero på en konkret vurdering i det enkelte tilfælde, hvem der bør tildeles digital adgang.

Alle målgrupperne har det til fælles, at de tager et væsentligt ansvar for børn i hverdagen. Målgrupperne varierer dog i karakter og behov, og kan overordnet set inddeles i to hovedgrupper, jf. figur 1.

Figur 1. Kategorisering af børns voksenansvarlige uden forældremyndighed

² Ankestyrelsen 2023, Beslutninger i et barns hverdag under en anbringelse: [Beslutninger i et barns hverdag under en anbringelse – Ankestyrelsen \(ast.dk\)](#)

Den første gruppe bestående af sociale forældre, familiemedlemmer og lignende, er karakteriseret af tilvalg og vurderes at have mindre risiko for konflikt med forældremyndighedsindehaverne. Den anden gruppe inkluderer plejeforældre og ansatte på anbringelsessteder og er karakteriseret af nødvendighed og vurderes potentielt at kunne have en øget risiko for konflikt med forældremyndighedsindehaverne.

De eksisterende rapporter på området viser, at disse målgrupper kan opleve udfordringer i hverdagen som følge af ikke at have digital adgang til offentlige systemer med oplysninger om deres børn eller de børn, de varetager omsorgen for til daglig. Behovene er individuelle og varierer afhængigt af den rolle, den enkelte voksenansvarlige påtager sig i barnets liv. Det kan således være alt fra læseadgang til Aula til en fuld digital adgang til alle offentlige løsninger, der efterspørges.

For alle målgrupper vil der også være et behov for at kunne lukke ned for adgangene efter, at de er givet, da det givet reglerne om forældremyndighed er forældremyndighedsindehaverens ret at trække et eventuelt samtykke til adgang tilbage. Det kan både være i tilfælde, hvor forældremyndighedsindehaverne ikke længere ønsker, at den voksenansvarlige skal have adgang, men også i relationer, hvor der er stor omskiftelighed i, hvem der varetager et ansvar i et barns liv. Eksempelvis er det i tilfælde, hvor et barn er anbragt uden for hjemmet vigtigt at sikre, at der lukkes for adgange for de voksne, der ikke længere tager ansvar for barnet, når et barn flyttes fra et anbringelsessted til et andet.

Faktaboks: Målgrupperne i tal

Det vurderes, at der i Danmark er 58.300 LGBT+familier med børn under 18 år³. Herudover er det estimeret, at ca. hvert tredje barn under 18 år vil opleve, at

³ Vive (2023) LGBT+familier med tre eller fire forældre –Karakteristik af LGBT+familier og en beskrivelse af de udfordringer, som LGBT+familier med tre eller fire forældre oplever. [LGBT+familier med tre eller fire forældre \(vive.dk\)](https://vive.dk)

deres forældre skilles⁴, og ifølge tal fra 2024 er der i alt 192.374 husstande i Danmark, der består af enlige forældre med børn⁵.

Omkring 13.900 børn og unge under 18 år var i løbet af 2023 anbragt uden for hjemmet, hvoraf ca. 63 pct. af de børn og unge, som var anbragt ved årets udgang, boede i en plejefamilie, mens ca. 37 pct. boede på en døgninstitution eller et socialpædagogisk opholdssted⁶.

Foruden ovenstående målgrupper findes talrige familiekonstellationer i Danmark, hvor øvrige familiemedlemmer som bedsteforældre eller andre nære voksenansvarlige tager aktiv del i en hverdag med børn.

2.2 Offentlige løsninger med informationer om børn

I afdækningen af digital adgang til offentlige løsninger for børns voksenansvarlige uden forældremyndighed tages der udgangspunkt i offentlige løsninger, hvor forældremyndighedsindehavere i dag automatisk har eller kan få adgang til informationer om og/eller handle på vegne af deres børn. Dette inkluderer Aula, kommunale selvbetjeningsløsninger som fx pladshenviisning eller bestilling af pas, Digital Post vedrørende børn under 15 år, optagelse.dk, det digitale sundhedskort og adgang til børns helbredsoplysninger, indtil de fylder 15 år på henholdsvis sundhed.dk, medicinkortet, Min Læge og de regionale løsninger på sundhedsområdet; Sundhedsplatformen, Mine Aftaler og Mit Sygehus.

Faktaboks: Digital adgang til børns helbredsoplysninger

Forældremyndighedsindehaveres digitale adgang til børns helbredsoplysninger er på nuværende tidspunkt begrænset. Det er således kun muligt at tilgå enkelte oplysninger fx medicin- og vaccinationsoplysninger på sundhed.dk, som der er særlig hjemmel i lovgivningen til at vise. Hvis forældre ønsker indsigt i fx journaloplysninger fra sygehuse sker det i dag gennem aktindsigtsanmodning til behandlingsstedet.

Når der ikke vises flere oplysninger, skyldes det, at reglerne om aktindsigt i sundhedsloven tilsiger, at der skal foretages en konkret afvejning for hver gang forældremyndighedsindehaveren anmoder om aktindsigt i sit barns journaloplysninger for at sikre, at indsigten er i barnets interesse. Indenrigs- og Sundhedsministeriet er dog aktuelt i gang med at implementere ændringer som følge af sundhedslovens § 39 a og § 39 b, som skal give forældremyndighedsindehavere bedre digital adgang til flere af deres børns helbredsoplysninger uden at kompromittere de mindreåriges sikkerhed og ret til privatliv.

⁴ Borger.dk (2024) Hvis dine forældre skal skilles. [Hvis dine forældre skal skilles \(borger.dk\)](#)

⁵ Danmarks Statistik (2024) Statistikbanken.dk. [Statistikbanken](#)

⁶ Social- og Boligministeriets beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

Når et barn fylder 15 år, lukkes der for forældremyndighedsindehaveres digitale adgange til de helbredsoplysninger, der vises. Børn over 15 år kan dog give deres forældre eller andre fx øvrige voksenansvarlige adgang til en række helbredsoplysninger via digital fuldmagt, såfremt de er ved deres fornufts fulde brug.

3. Digital adgang i dag

I nedenstående beskrives de nuværende muligheder for adgang for børns voksenansvarlige, som ikke har forældremyndighed, som de er i dag. Foruden det samlede overblik i tabel 1 udfoldes opmærksomhedspunkter for de enkelte løsninger i de følgende afsnit.

Tabel 1. Systemlandskab og digital adgang i dag

System	Digital adgang for børns voksenansvarlige uden forældremyndighed
Aula	Kan få adgang manuelt ved at rette henvendelse til den enkelte institution eller skole. Forældremyndighedsindehaverne skal give samtykke hertil.
Kommunale selvbetjeningsløsninger fx digital pladsanvisning eller bestilling af pas	Kan ikke anvende løsningerne på vegne af forældremyndighedsindehaverne. Børn over 15 år kan give adgang via digital fuldmagt, såfremt de er ved deres fornufts fulde brug, og at den givne selvbetjeningsløsning understøtter digital fuldmagt.
Digital Post	Offentlige myndigheder sender i dag som udgangspunkt ikke Digital Post til børn under 15 år. Myndighederne kan dog sende Digital Post om børn til børnenes voksenansvarlige. Det er afsenderen, der vurderer, hvem der skal modtage posten. Børn over 15 år kan give læseadgang til deres digitale post fra offentlige myndigheder, såfremt de er ved deres fornufts fulde brug.
Optagelse.dk	Kan ikke få adgang og har ikke ret til at skrive under på vegne af forældremyndighedsindehaverne.
Det digitale sundhedskort	Kan ikke få adgang.
Sundhed.dk	Kan ikke få adgang. Børn over 15 år kan give adgang via digital fuldmagt, såfremt de er ved deres fornufts fulde brug.
Min Læge	Kan ikke få adgang.

System	Digital adgang for børns voksenansvarlige uden forældremyndighed
De regionale løsninger på sundhedsområdet	
Sundhedsplatformen (Region Hovedstaden og Region Sjælland)	Plejeforældre i Region Sjælland og Region Hovedstaden kan få adgang til deres plejebørns helbredsoplysninger på Sundhedsplatformen vha. en papirbåren fuldmagt fra forældremyndighedsindehaverne. Øvrige voksenansvarlige kan ikke få adgang.
Mine aftaler (Region Midtjylland og Region Nordjylland)	Kan ikke få adgang. Børn over 15 år kan give adgang via digital fuldmagt, såfremt de er ved deres fornufts fulde brug.
Mit Sygehus (Region Syddanmark)	Kan ikke få adgang. Børn over 15 år kan give adgang via digital fuldmagt, såfremt de er ved deres fornufts fulde brug.

3.1 Aula

Det er i dag muligt at få adgang til Aula som voksenansvarlig uden forældremyndighed. Adgangen oprettes manuelt ved at rette henvendelse til den enkelte institution eller skole, hvortil begge forældremyndighedsindehavere skal samtykke til, at den voksenansvarlige må tilgå barnets informationer på platformen. Adgangen kan gives på to forskellige niveauer, hvor en begrænset adgang vil give adgang til almindelige oplysninger, fx se barnets skema, nyheder om planlagte ture, sende beskeder m.v. og en fuld adgang vil give adgang til alt, herunder følsomme oplysninger, fx følsomme dokumenter om barnet samt at give samtykke til fx skoleudflugter og lignende.

Sociale forældre, plejeforældre, øvrig familie og lignende opnår adgang til Aula ved at blive oprettet som kontaktperson for barnet. Her registreres den voksenansvarlige i Unilogin, som agerer selvstændigt register på institutions- og undervisningsområdet. Ansvar og administration af adgangen varetages af den enkelte institution eller skole. Kontaktpersonens data skal hentes og adgangen godkendes på ny, såfremt barnet flytter institution eller skole.

For ansatte på anbringelsessteder eksisterer en særlig løsning, hvor de ansatte oprettes som "officielt tilknyttede personer". Denne adgang fungerer særligt fra private adgange, som anvendes til sociale forældre, plejeforældre, øvrige familiemedlemmer og lignende.

3.2 Kommunale selvbetjeningsløsninger

Det er i dag ikke muligt for børns voksenansvarlige at anvende de tværgående kommunale selvbetjeningsløsninger, bestilling af pas og pladshenvisning på

vegne af børn, når de ikke har forældremyndigheden. Det skyldes fsva. bestilling af pas, at der ikke er lovhjemmel hertil. I forbindelse med pladshenvisning er der ligeledes juridiske og tekniske barrierer for en digital adgang, da handlingen er forbundet med særlige bindinger til forældremyndighedsindehaverne i forhold til betaling og restancer. Det bemærkes, at der ikke er kendskab til de konkrete barrierer, der kan være i forbindelse med kommunale selvbetjeningsløsninger, der er særegne for de enkelte kommuner.

3.3 Digital Post

Offentlige myndigheder sender i dag som udgangspunkt ikke Digital Post til børn under 15 år. Posten sendes til forældremyndighedsindehaverne. Myndighederne kan dog sende Digital Post om børn til børns voksenansvarlige. Det kan fx være post om besøg hos skoletandlægen eller invitationer til børnevaccination. Det er den enkelte myndighed, der er afsender af den givne post, der styrer, hvem der modtager posten vedrørende barnet. Oftest vil afsenderen have sat sit system op, så posten sendes til forældremyndighedsindehaverne. Myndigheden kan i teorien sende til flere modtagere, såfremt der er lovhjemmel hertil. Der er dog ikke konkret kendskab til tilfælde, hvor der findes lovhjemmel. I praksis ville dette i dag også kræve manuelle arbejdsgange, da der ikke findes muligheder for tilstrækkelig registrering af relationen mellem barnet og dets voksenansvarlige.

Derudover er det muligt for forældremyndighedsindehavere at give øvrige voksenansvarlige læseadgang til deres egen digitale postkasse, og dermed den post der vedrører børnene, såfremt de ønsker det. Dette giver dog ubegrænset læseadgang til alt modtaget post, altså også post, der vedrører forældremyndighedsindehaveren selv med bagudrettet virkning.

Børn får automatisk en digital postkasse i Digital Post, når de fylder 15 år. Børn over 15 år har ligesom voksne mulighed for at give læseadgang til deres digitale postkasse til andre, hvis de har MitID, fx forældremyndighedsindehavere eller andre voksenansvarlige.

3.4 Optagelse.dk

Det er i dag ikke muligt at få adgang til Optagelse.dk for børns voksenansvarlige, når de ikke har forældremyndigheden. Det skyldes, at der ikke er lovhjemmel hertil. Godkendelse af uddannelsesvalg, som er den eneste relevante handling for forældre og øvrige voksenansvarlige på Optagelse.dk, er udelukkende relevant for forældremyndighedsindehavere givet de gældende regler for forældremyndighed.

3.5 Det digitale sundhedskort

Det er i dag ikke muligt at få adgang til børns digitale sundhedskort for børns voksenansvarlige, når de ikke har forældremyndigheden. Det skyldes, at det

digitale sundhedskort anvender oplysninger fra CPR-registeret til automatisk at udstille børns digitale sundhedskort i forældremyndighedsindehavernes sundhedskort-app.

Efter forældreansvarsloven er der ikke noget lovgivningsmæssigt til hinder for, at øvrige voksenansvarlige kan få adgang til børns sundhedskort, såfremt der etableres en teknisk løsning herfor, og forældremyndighedsindehaverne giver samtykke. Dette vil dog kræve, at sundhedsloven samt sundhedskortbekendtgørelsen tilpasses.

3.6 Sundhed.dk

Det er i dag ikke muligt at få adgang til børns helbredsoplysninger på sundhed.dk for børns voksenansvarlige, når de ikke har forældremyndigheden. Det skyldes, at der ikke er lovhjemmel hertil.

Det bemærkes, at forældremyndighedsindehavere kun har begrænset adgang til deres børns helbredsoplysninger på sundhed.dk, hvor yderligere indsigt opnås via aktindsigt. På nuværende tidspunkt er der i Indenrigs- og Sundhedsministeriet igangsat en implementering af ændringer som følge af sundhedslovens § 39 a og § 39 b, der skal give øget digital adgang til børns helbredsoplysninger for forældremyndighedsindehavere. Dette vil dog umiddelbart ikke skabe lovhjemmel til, at andre end forældremyndighedsindehaverne kan få adgang.

3.7 Min Læge

Det er i dag ikke muligt at få adgang til Min Læge for børns voksenansvarlige, når de ikke har forældremyndigheden. Det skyldes, at der ikke er lovhjemmel hertil.

Min Læge er omfattet af de samme ændringer i sundhedsloven, som nævnt i afsnit 3.6. Dette vil dog ikke skabe lovhjemmel til, at andre end forældremyndighedsindehaverne kan få adgang.

3.8 De regionale løsninger på sundhedsområdet

Som det er tilfældet på sundhed.dk, er der i dag som udgangspunkt ikke mulighed for at få adgang til børns helbredsoplysninger i de regionale løsninger på sundhedsområdet, herunder Sundhedsplatformen, Mine Aftaler eller Mit Sygehus, for børns voksenansvarlige, når de ikke har forældremyndigheden. Det skyldes, at der ikke er lovhjemmel hertil. Det er dog muligt for plejeforældre at få adgang til Sundhedsplatformen ved hjælp af en papirbåren fuldmagt fra forældremyndighedsindehaverne.

De regionale løsninger på sundhedsområdet er omfattet af de samme ændringer i sundhedsloven, som nævnt i afsnit 3.6. Dette vil dog ikke skabe lovhjemmel til, at andre end forældremyndighedsindehaverne kan få adgang.

3.9 Digital adgang til oplysninger via fuldmagt

Det er i dag, i langt de fleste systemer, ikke muligt for en forældremyndighedsindehaver at give digital adgang til et barns oplysninger eller til i øvrigt at handle i forældremyndighedsindehaveres sted via fuldmagt. Efter forældreansvarsloven er der dog ikke noget lovgivningsmæssigt til hinder for at etablere en sådan adgang.

Børn over 15 år kan give forældremyndighedsindehavere og andre voksenansvarlige adgang til systemer via en digital fuldmagt, såfremt det enkelte system understøtter dette.

Faktaboks: Digital Fuldmagt

Det er muligt at give fuldmagt til offentlige digitale løsninger på flere måder. Dels kan man oprette og administrere sådanne fuldmagter digitalt via den fællesoffentlige fuldmagtsløsning, "Digital Fuldmagt", dels har en del myndigheder lavet deres egne fuldmagter.

Digital Fuldmagt er en fuldmagtsløsning, hvor man som borger kan give eller anmode en anden person om fuldmagt til at handle på sine vegne i en række offentlige digitale selvbetjeningsløsninger ét samlet sted.

Når en fuldmagt oprettes i Digital Fuldmagt, skal fuldmagtens genstandsfelt være tydeligt afgrænset, og fuldmagten gives tidsbegrænset. Derudover kan en fuldmagt kun indgås, hvis borgeren, der afgiver fuldmagten, er over 15 år og ved sin fornufts fulde brug jf. forvaltningslovens § 8, stk. 2. Det er altid muligt at trække en fuldmagt tilbage.